

HET GAAT HARD MET HET ASSORTIMENT VEGETARISCHE VOEDINGSMIDDELEN. VERGELIJK DE SCHAPPRESENTATIES MAAR EENS BIJ JUMBO, AH, PLUS EN DELHAIZE. ALHOEWEL DE NEDERLANDSE VEGA-PRODUCENTEN ZOALS DALCO EN ENKRO TOONAANGEVEND ZIJN IN EUROPA, IS DE IMPACT VAN DE AMERIKAANSE VEGA-BEDRIJVEN BEYOND MEAT EN IMPOSSIBLE FOODS ENORM. MET NAME DE BESCHIKBAARHEID VAN SCHIER ONUITPUTTELIJKE FINANCIERINGSMIDDELEN VIA VENTURE CAPITAL GEEFT EEN BELANGRIJKE IMPULS DIE DEZE 'ENTREPRENEURIAL COMPANIES' EEN GIGAVOORSPRONG GEVEN IN DE 'PLANTAARDIGE VLEESINDUSTRIE'.

Plantaardig en vlees IN HARMONIE

Beide Amerikaanse bedrijven -waar overigens Bill Gates mede-eigenaar is- kunnen de consumentenvraag niet aan. Alle prognoses kunnen de prullenbak in zodra er weer extra productiecapaciteit beschikbaar komt. Deze productiegroei is natuurlijk ook goede business voor bedrijven als Marel, leverancier van processing equipment. De tekorten zijn duidelijk waarneembaar bij de ruim 400 winkels van Whole Foods (Amazon). Ook jammer natuurlijk voor de internationale uitbreiding van Beyond Meat, die de verkoop via Tesco UK in de wachtkamer heeft moeten zetten, om van een Nederlandse introductie nog maar te zwijgen.

Niet alleen zijn er leveringsproblemen van deze voedingsmiddelen, ook de toeleveringsindustrie van functionele ingrediënten -zoals bijvoorbeeld het Avebe aardappeleiwit- kunnen de sterk gestegen vraag amper aan. Dat zal nog wat worden nu de aanhoudende droogte de proteïne-opbrengst van de aardappeloogst negatief gaat beïnvloeden. Wie had ooit kunnen denken dat een simpele aardappel de groei van vega-producten zou kunnen belemmeren? Ontegenzeggelijk is de ontwrichting van de plantaardige vleesalternatieven een feit. In 2018 zit de verkoop in de Verenigde Staten van deze voedingsmiddelen met maar liefst 24% in de lift, ofwel vier keer zoveel als de vleesverkoop en tienmaal zoveel als de stijging van de gemiddelde foodsales.

Ook kenmerkend van de Amerikaanse business-filosofie is het financieel participeren van bedrijven in deze nieuwe startups. Zo heeft bijvoorbeeld Tyson een 20% deelname in Beyond Meat en het is nu al duidelijk waarin deze interesse uiteindelijk gaat uitmonden. Alhoewel Tyson mede-eigenaar is van Beyond Meat, gaat het onverminderd voor met het eigen vega-merk Green Street in de markt zetten: 'Plant-based-ready-to-eat-protein-rich-meals' (oftewel plantaardige maaltijden maar rijk aan proteïnen). Het is duidelijk dat de eiwittransitie onomkeerbaar is en niet langer een vraag is van wanneer, maar veeleer een kwestie van hoeveel eiwitbronnen worden vervangen?

Tyson is oorspronkelijk een conventioneel (vlees)bedrijf met een jaarlijkse omzet van 40 miljard dollar. Deze cijfers kunnen gerelateerd worden aan 1,6 miljard slachtdieren: kip, rund en varken. Als referentie: wereldwijd worden jaarlijks circa 60 miljard slachtdieren 'geofferd'; een aantal dat tot 2050 zal oplopen tot zo'n 90 miljard 'consumptiedieren'.

Door de toegenomen welvaart in de ontwikkelingslanden en de steeds luider wordende protesten vanuit het dierwelzijn, en zowel ethische als milieuproblematiek, is het duidelijk dat de enorme groei van consumptieve slachtdieren niet ongebreideld kan doorgaan. Vroeg of laat zal er een kentering komen waarbij minder diereiwitten en meer planteiwitten in het dagelijks voedingspatroon een plaats gaan krijgen. De snelheid waarmee deze veranderingen plaatsvinden, is niet alleen afhankelijk van de sociale-economische infrastructuur, maar vooral ook van het sterk veranderde, bewuste koopgedrag van 'millennials' (generatie geboren tussen 1982-2004).

Het heeft er schijn van dat door alle media-aandacht over plantaardig vlees (plant-based meat) de berichtgeving over normaal vlees naar de achtergrond gedreven wordt. Niets is echter minder waar. Gelukkig heeft het Nederlandse Mosa Meat een mooie financiële injectie gekregen van M Ventures (Merck Pharma) en Bell Foods uit Zwitserland. In de VS zijn met name Tyson en Cargill actief met participaties in onder andere Memphis Meat (Silicon Valley) en Future Meats International (Israël). Het is duidelijk dat de grote jongens op twee paarden wedden, die met een beetje geluk beiden winnend over de finish gaan.

Henk Hoogenkamp

Proteïnespecialist en board member van diverse ingrediënt- en nutraceutical bedrijven

www.henkhoogenkamp.com